

SANSKRIT
SANGE-4

Time: 2Hours

Full Marks-50

1. What is संस्कार? Write a note on संस्कार for the five castes.

Or

10

Discuss about the duty of ब्रह्मचारी as you found in मनुसंहिता chapter-II.

2. Explain any **one** of the following:

6x1=6

a. न जातु कामः कामानामुपभोगेन शाम्यति।

हविषा कृष्णवर्त्मैव भूय एवाभिवर्धते।।

b. संकल्पमूलः कामो वै यज्ञाः संकल्पसम्भवाः।

व्रतानि यमधर्माश्च सर्वे संकल्पजाः स्मृताः।।

3. Translate into Bengali any **one** of the following:

4x1=4

a. अकामस्य क्रिया काचिद् दृश्यते नेह कर्हिचित्।

यद् यद्धि कुरुते किञ्चित्तत् कामस्य चेष्टितम्।।

b. पूजितं ह्यशनं नित्यं बलमूर्जं च यच्छति।

अपूजितं तु तद्भुक्तमुभयं नाशयेदिदम्।।

4. Disjoin the Sandhi any **five** of the following:

1x5=5

अन्वेषणम्, नाविकः, मनीषा, वागीशः, धावन्नश्वः, यज्ञः, अमीअश्वाः, पूर्णश्चन्द्रः।

5. Show the derivation in any **five** of the following:

1x5=5

करणियम्, कार्यम्, वर्धमानः, स्थितवान्, भूत्वा, प्रदाय, जेतुम्, सोढुम्।

6. Translate into Bengali any **one** of the following:

10

सज्जनानां चरित्रं वृक्षस्य चरित्रेण सह उपमीयते। वृक्षः मूर्ध्ना तीव्रं सूर्यतापम् अनुभवति, छायाया आश्रितानां परितापं शाम्यति। काष्ठच्छेदकः वृक्षस्य मूलं छिनत्ति, परन्तु वृक्षः कदापि काष्ठच्छेदकस्य शिरः स्थितां छायां न अपसारयति। सर्वेषां सज्जनानां चरित्रम् एकरूपमेव भवति।

ख) विन्ध्यपर्वते महातपा नाम कश्चित् मुनिः अवसत्। एकदा कश्चित् मुषिकशावकः काकमुखात् परिभ्रष्टः आसीत्। मुनिश्च तं पालयति स्म। असौ मुषिकाशावकः मार्जारं दृष्ट्वा अत्यन्तं विभेति स्म। अतः मुनिः तपोबलेन तत् मुषिकशावकं मार्जारं कृतवान्। मार्जारोऽपि सन् स कुक्कुरात् अत्यन्तं भीतोऽभवत्। तदा मुनिः कुक्कुरं कृतवान्।

7. To which veda does ईशोपनिषद् belong? Describe the nature of Self (आत्मन्) ? 10

or

Discuss briefly the words of solicitations uttered by dying man. Is a solicitor follower of ज्ञानमार्ग or कर्ममार्ग ?

*****